

УДК 343.131:343.102
Р.М. Шехавцов

ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті на підставі аналізу визначень кримінально-процесуальної діяльності, її співвідношення з кримінальним процесом запропоновано авторське визначення поняття кримінально-процесуальної діяльності.

Ключові слова: *кримінальний процес, процесуальна дія, суб'єкт кримінального процесу, кримінально-процесуальна діяльність.*

В статье на основе анализа определений понятия уголовно-процессуальной деятельности, ее соотношения с уголовным процессом предложено авторское определение понятия уголовно-процессуальной деятельности.

Ключевые слова: *уголовный процесс, процессуальное действие, субъект уголовного процесса, уголовно-процессуальная деятельность.*

In the article on the ground of the analyses the essence of criminal procedure activity, it's comprehension to the criminal procedure gived the definition of criminal procedure activity.

Key words: *criminal procedure, procedure act, criminal procedure subject, criminal procedure activity.*

Співставлення існуючих на сьогодні двох проектів кримінально-процесуального кодексу України, що за цілим рядом положень кардинально відрізняються не тільки від чинного КПК України, але й між собою, численна їх критика, що лунає на сторінках спеціальних видань, свідчить про різне розуміння як в теорії так і на практиці змісту нормативного забезпечення кримінально-процесуальної діяльності суб'єктів кримінального процесу. На нашу думку, це виводить до числа актуальних на сьогодні питання щодо змісту та сутності кримінально-процесуальної діяльності, проблемність якого визначає відсутність єдності серед вчених-процесуалістів поглядів щодо них, аналізу яких і присвячена ця стаття.

В теорії кримінального процесу поняття кримінально-процесуальної діяльності пов'язане в першу чергу з формуванням уявлень про зміст та сутність кримінального процесу (кримінального судочинства).

З часів Древнього Риму кримінальний процес розглядався як визначений, в залежності від різновиду вчиненого злочину, порядок здійснення певними учасниками суду взаємопов'язаних між собою дій - від подання потерпілим позову до суду до проголошення вироку та його виконання. Головною метою правосуддя, зокрема й у кримінальному процесі, визначалося встановлення справедливості (Дигести Юстиніана 1.1.1.1.

(Ульпіан))¹. Ще тоді сформувалося розуміння того, що ґрунтується правосуддя на законі, який виступає "мірилом справедливого та несправедливого, який наказує робити те, що повинно бути зроблене, та забороняє робити те, що не повинно бути зроблене" (Дигести Юстиніана 1.3.2. (Марціан))². Закон повинен містити те, що може бути застосоване у більшості випадків, а не в одному чи двох (Дигести Юстиніана 1.3.3. (Помпоній), 1.3.4., 1.3.5. (Цельс), 1.3.6. (Павел)), та не для однієї особи, а загальним чином (Дигести Юстиніана 1.3.8. (Ульпіан))³. Основою правосуддя є пізнання людських справ, відрізняючи справедливе від несправедливого, дозволене від не дозволеного (Дигести Юстиніана 1.1.1.1., 1.1.10.2. (Ульпіан))⁴, а засобами пізнання виступають докази (показання свідків та документи), за допомогою яких пояснюється справа (Дигести Юстиніана 22.3., 22.4.1., 22.4.2. (Павел), 22.5.)⁵.

На протязі багатомісячної історії кримінального процесу розбудовувався як система передбачених законом дій по здійсненню правосуддя в кримінальному судочинстві, виходячи із розуміння змісту публічних, приватних прав та інтересів в кримінальному судочинстві, співвідношення між ними, а також методів правового регулювання кримінально-процесуальних правовідносин, що у доктрині науки кримінального процесу ще в кінці 19-го на початку 20-го сторіччя були визначені як змагальний, інквізиційний (розшуковий) та змішаний тип (форма) кримінального процесу ⁶.

¹ Див., наприклад: Перетерский И.С. Дигесты Юстиниана. Очерки по истории составления и общая характеристика / И.С. Перетерский. - М.: Юрид. лит.-ра, 1956. - С. 101; Памятники Римского права: Законы XII таблиц, Институции Гая, Дигесты Юстиниана. - М.: Зерцало, 1997. - С. 157.

² Див.: Памятники Римского права: Законы XII таблиц Институции Гая, Дигесты Юстиниана. - М.: Зерцало, 1997. - С.166.

³ Див.: Там само. - С. 166.

⁴ Див.: Там само. - С. 159.

⁵ Див.: Там само. - С. 520-526.

⁶ Див., наприклад: Случевский В. Учебник русского уголовного процесса. Судостроительство - судопроизводство. / Владимир Случевский. - 2-е изд., перед. и доп. - С.-Пб.: Тип. М.М. Стасюлевича, 1895. - С. 36-45; Фойницкий И.Я. Курс уголовного судопроизводства [под общ. ред. А.В. Смирнова]. / Иван Яковлевич Фойницкий. - [репринт третьего изд., 1910]. - С.-Пб.: "АЛЬФА", 1996. - Т. 1. - 1996. - С. 17-39, 59-141; Тальберг Д.Г. Русское уголовное судопроизводство: в 2 т. / Дмитрий Германович Тальберг. - К.: Типо-литография Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко, 1889-1891. - Т. 1. - 1889. - С.22-28; Духовской М.В. Русский уголовный процесс / М.В. Духовской - М.: Склад изд. в кн. маг. М.В. Клокина, 1905. - С.13-24, 80-127, 137-162; Позднышев С.В. Элементарный учебник русского уголовного процесса. / С.В. Позднышев. - М. 1913. - С. 12-19; Уголовное судопроизводство: Пособие к лекциям Н.Н. Розина. - [второе изд., измен. и доп.] - С.-Пб.: Изд. юрид. кн. склада "Право", 1914. - С. 41-74, 341-356.

Ми не будемо вдаватися до детального аналізу кожного з типів (форм, моделей) кримінального процесу за їх законодавчими джерелами та науковими узагальненнями, а відмітимо, виходячи з контексту нашого дослідження, головне – без розуміння кримінального процесу як юридичної діяльності, що є системою формалізованих нормами закону процесуальних дій суб'єктів кримінального процесу, розподілених по досудових та судових стадіях кримінального судочинства, спрямованих на пізнання події злочину певними способами та засобами, результати здійснення яких виступають в якості підстав для прийняття процесуальних рішень по кримінальній справі за для забезпечення вирішення завдань кримінального судочинства, було б неможливим укладання жодного кримінально-процесуального кодексу як систематизованого законодавчого акту, що регулює порядок та зміст провадження по кримінальним справам та правовідносини, що при цьому виникають. Саме це й виступило в якості одного з основних чинників виникнення до революції та подальшого розвитку у радянській та пострадянській теорії кримінального процесу концепції, що однією із змістовних складових кримінального процесу є кримінально-процесуальна діяльність¹.

Існуючі в літературі визначення поняття кримінально-процесуальна діяльність формувалися в результаті предметних досліджень:

- *функцій кримінального процесу та дій його суб'єктів, виходячи з їх процесуальних прав та обов'язків*. Так, Р.Д. Рахунов одним з перших визначав її як сукупність або систему дій, здійснюваних учасниками (суб'єктами)

¹ Див., наприклад: Полянський Н. Цель уголовного процесса / Николай Полянский. – Ярославль, 1919. – С. 32; Вышинский А.Я. Курс уголовного процесса / Андрей Январевич Вышинский. – М.: Юрид. изд-во Наркомюста РСФСР, 1927. – С. 12; Чельцов М.А. Советский уголовный процесс: учебн. / Михаил Александрович Чельцов. – М.: Юрид. изд-во Мин. юстиции, 1948. – С. 10; Строгович М.С. Уголовное преследование в советском уголовном процессе / Михаил Соломонович Строгович. – М., 1951. – С. 18, 36; Полянський Н.Н. Вопросы теории советского уголовного процесса / Николай Николаевич Полянський. – М.: Тип. Моск. ун-та, 1956. – С. 45-47; Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса: в 2 т. / Михаил Соломонович Строгович. – М.: Изд-во "Наука", 1968. – Т. 1: Основные положения науки советского уголовного процесса. – 1968. – С. 29-30 (470 с.); Советский уголовный процесс: учебн. / [под ред. Д.С. Карева]. – М.: Юрид. лит-ра, 1975. – С. 7; Советский уголовный процесс: учебн. / [под общ. ред. М.И. Бажанова и Ю.М. Грошевого]. – К.: Выща школа, 1983. – С. 7, 12; Михеєнко М.М. Кримінальний процес України: навч. вид. / Михеєнко М.М., Нор В.Т., Шибіко В.П. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К.: "Либідь", 1999. – С. 4, 11-13; Кримінальний процес України: підруч. / [за ред. Ю.М. Грошевого, В.М. Хотенця]. – Х.: Вид-во Право, 2000. – С. 14-19; Удалова Л.Д. Кримінальний процес України: загальна частина: навч. пос. / Лариса Давидівна Удалова. – К.: Кондор, 2005. – С. 7-9; Коваленко Є.Г. Кримінальний процес України: підруч. / Коваленко Є.Г., Маларенко В.Т. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 6-7.

кримінального процесу у встановленому кримінально-процесуальним законом порядку і з огляду наданих їм прав та покладених на них обов'язків¹. М.С. Строгович, вважав кримінально-процесуальною діяльністю сукупність дій учасників кримінального процесу: суду, прокуратури й органів дізнання та слідства, обвинуваченого і його захисника, потерпілого і його представника, що вчиняються у встановленому процесуальним законом порядку². В.В. Вандишев – що кримінально-процесуальна діяльність це врегульована кримінально-процесуальним законодавством система активних дій учасників кримінального процесу при визначальній ролі органів дізнання, слідчого, прокурора та суду³. Такої ж думки підтримується і Є.Б. Мизуліна⁴;

- *целей кримінального процесу та засобів їх досягнення*. П.С. Елькінд описувала кримінально-процесуальну діяльність як систему врегульованих нормами кримінально-процесуального права дій відповідних суб'єктів по порушенню, розслідуванню, розгляду і вирішенню справ про злочини⁵;

- *співвідношення правоохоронної, оперативно-розшукової та кримінально-процесуальної діяльності*. Зокрема, Т.В. Зеленська визначила кримінально-процесуальну діяльність як діяльність учасників кримінального судочинства, що здійснюється у формі правовідносин, спрямована на захист прав та законних інтересів осіб та організацій, потерпілих від злочинів, а також особистості – від незаконного та необґрунтованого засудження, обмеження її прав та свобод, шляхом реалізації прав та виконання обов'язків її учасників⁶;

- *змісту діяльності із здійснення правосуддя*. З.Ф. Коврига писала, що "кримінально-процесуальна діяльність це складна єдність багатьох її складових компонентів (суб'єктів та учасників, цілей і результатів, дій і

¹ Див.: Рахунов Р.Д. Участники уголовного-процессуальной деятельности по советскому праву / Р.Д. Рахунов. - М.: Госюриздат, 1961. - С. 23.

² Див.: Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса: в 2 т. / Михаил Соломонович Строгович. - М.: Изд-во "Наука", 1968. - Т. 1: Основные положения науки советского уголовного процесса. - 1968. - С. 181-182.

³ Див.: Вандышев В.В. Уголовный процесс: курс лекций / В.В. Вандышев. - С.-Пб.: Питер, 2002. - С. 24.

⁴ Див.: Мизулина Е.Б. О моделировании уголовного-процессуальной деятельности / Е.Б. Мизулина. - Ярославль: Изд-во Яросл. ун-та, 1989. - С. 15-16.

⁵ Див.: Элькин П.С. Цели и средства их достижения в советском уголовно-процессуальном праве / П.С. Элькин. - Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1976. - С. 10.

⁶ Див.: Зеленская Т.В. Соотношение уголовного-процессуальной и оперативно-розшуковой деятельности: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Татьяна Викторовна Зеленская. - Иркутск, 2007. - С. 29.

операцій, засобів та способів їх вчинення), що внутрішньо диференційовані та не тільки функціонально взаємодіють, але й органічно поєднані між собою за допомогою процедурно-часових (стадій процесу) та структурних, управлінських, координаційних та субординаційних зв'язків та відносин¹. Л.Д. Кокорев розумів під кримінально-процесуальною діяльністю – систему дій певного кола учасників кримінального судочинства, спрямованих на вирішення найближчих процесуальних задач²;

- діяльності органів внутрішніх справ у кримінальному процесі. З цих позицій В.І. Галаган визначив її як регламентовану законом діяльність органів дізнання та досудового слідства щодо реалізації своїх повноважень при проведенні процесуальних дій по розкриттю злочинів на досудових стадіях процесу, в результаті здійснення яких виникають, змінюються або припиняються кримінально-процесуальні відносини, визначається сукупність доказів, необхідних для встановлення істини³;

В теорії кримінального процесу також є численні визначення кримінально-процесуальної діяльності, автори яких виходять із його загальних засад. Так, В.Г. Дрьомов зазначав, що кримінально-процесуальна діяльність – це сукупність дій, що вчиняються у встановленому законом порядку державними органами, посадовими особами, учасниками процесу, переліченими в законі, а також іншими особами, що залучені у сферу кримінального судочинства⁴. А.Я. Дубинський – кримінально-процесуальна діяльність значною мірою виражається в системі дій державних органів, уповноважених здійснювати боротьбу зі злочинністю, з порушення, розслідування і розгляду справ про злочини⁵. П.А. Лупинська – "кримінально-процесуальна діяльність складається з системи процесуальних дій, в

¹ Див.: Коврига З.Ф. Судебная деятельность и судебная практика: понятие, структура, соотношение / З.Ф. Коврига // Юридические записки / [под ред. К.А. Паныко]. – Воронеж, 1999. – Вып. 8: Российское уголовное законодательство: проблемы теории и практики. – С. 126.

² Див.: Кокорев Л.Д. Участники правосудия по уголовным делам / Л.Д. Кокорев. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1971. – С. 49-50.

³ Див.: Галаган В.І. Проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ України: моногр. / Володимир Іванович Галаган. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2002. – С. 43; Галаган В.І. Правові та криміналістичні проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності (на матеріалах органів внутрішніх справ України): дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09 / Володимир Іванович Галаган. – К., 2003. – С. 35.

⁴ Див.: Дремов В. Г. Уголовно-процессуальная деятельность: сущность и основные черты / В.Г. Дремов // Правоведение. -1978. - № 3. - С. 104.

⁵ Див.: Дубинский А.Я. Понятие, структура и содержание уголовно-процессуальной деятельности / А.Я. Дубинский // Проблемы социалистической законности. Республиканский межведомственный научный сборник. – Х., 1989. – Вып. 24. – С. 47.

яких окрім органів держави (посадових осіб) приймають участь особи, що в тій чи іншій якості залучаються до провадження по справі¹. Л.І. Малахова - кримінально-процесуальною діяльністю є система цілеспрямованих дій окремих учасників кримінального судочинства, що здійснюється в межах наданих їм кримінально-процесуальним законом прав та покладених обов'язків². Є.Д. Лук'янчиков кримінально-процесуальну діяльність визначає як сукупність здійснюваних у встановленому кримінально-процесуальним законом дій учасників кримінального процесу: суду, прокуратури, органів слідства і дізнання, обвинуваченого та його захисника, потерпілого і його представника, які пов'язані із встановленням істини в кримінальній справі³.

Аналіз наведених визначень кримінально-процесуальної діяльності у порівнянні із загальноновизнаними уявленнями про зміст та структуру людської діяльності, що включає в себе мету, засоби, суб'єкта, результат та сам процес діяльності⁴, приводить до виділення ряду недоліків, що впливають на можливість їх використання в якості засобів явного вираження у стислій формі сучасних знань про кримінально-процесуальну діяльність та її форми прояву, а саме:

- Т.В. Зеленська та В.І. Галаган визначають кримінально-процесуальну діяльність як діяльність суб'єктів кримінального процесу, порушуючи при цьому логічне правило "кола", що встановлює неприпустимість визначення поняття через саме себе;

- інші автори, вірно вказуючи що кримінально-процесуальною діяльністю є система дій, використовують для їх визначення абстрактні та неконкретні поняття "дії учасників (суб'єктів) кримінального процесу" (Р.Д. Рахунов, М.С. Строгович, В.Г. Дрьомов), дії учасників кримінального процесу, які пов'язані із встановленням істини в кримінальній справі (Є.Д. Лук'янчиков), "активні дії учасників кримінального процесу" (В.В. Вандишев, Є.Б. Мізуліна), "дії відповідних суб'єктів по порушенню, розслідуванню, розгляду і вирішенню справ про злочини" (П.С. Елькінд,

¹ Уголовно-процесуальное право Российской Федерации: учебн. / [отв. ред. П.А. Лупинская]. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Юристъ, 1997. - С. 6.

² Див.: Малахова Л.И. Уголовно-процесуальная деятельность: общие положения: Дис. ... канд. юрид. наук 12.00.09 / Людмила Иванова Малахова. - Воронеж, 2002 - С. 48-49.

³ Див.: Лук'янчиков Є.Д. Методологічні засади інформаційного забезпечення розслідування злочинів: моногр. / Євгеній Дмитрович Лук'янчиков. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2005. - С. 112

⁴ Див.: Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность: избранные психологические произведения в 2-х т. / А.Н. Леонтьев. - М.: Педагогика, 1983. - Т. 2. - 320 с.; Философский энциклопедический словарь / Пред. колл. - С.С. Аверинцев, Э.А. Араб-Оглы, Л.Ф. Ильичев и др.] - 2-е изд. - М.: "Советская энциклопедия", 1989. - С. 160.

А.Я. Дубинський), "дії певного кола учасників кримінального судочинства, спрямовані на вирішення найближчих процесуальних задач" (П.Д. Кокорев), "цілеспрямовані дії окремих учасників кримінального судочинства" (Л.І. Малахова). П.А. Лупинська конкретно вказує, що кримінально-процесуальна діяльність складається з системи процесуальних дій. Однак, по-перше, використання цього терміну, на нашу думку, залишає поза межами об'єму поняття кримінально-процесуальної діяльності дії, що ґрунтуються на ґносеологічних методах та закономірностях, пов'язаних з пізнавальною діяльністю людини під час збирання, дослідження та оцінки доказів (наприклад, висунення версій, тактичні прийоми проведення окремих слідчих дій, прийоми застосування засобів криміналістичної техніки) і не підлягають прямій нормативно-правовій регламентації, а здійснюються відповідно до принципів кримінального процесу, головним з яких є принцип законності¹. А по-друге, М.М. Михеєнко, розкриваючи зміст кримінально-процесуальної діяльності, вірно вказав, що її складає система не тільки процесуальних дій, але й процесуальних рішень органів досудового розслідування, прокурора, судді, суду та інших суб'єктів кримінального процесу²;

- в переважній більшості наведених визначень кримінально-процесуальної діяльності відсутнє відображення цілей та результатів цієї діяльності. Певне виключення складають визначення В.І. Галагана, в якому він виділив результати цієї діяльності у вигляді "виникнення, зміни або припинення кримінально-процесуальних відносин, визначення сукупності доказів, необхідних для встановлення істини", а також З.Ф. Ковриги, яка в переліку складових компонентів кримінально-процесуальної діяльності вказала, що одними з них є цілі та результати, без їх конкретизації. Встановлення істини, якою, як писав М.С. Строгович, є повна та точна відповідність дійсності висновків слідства та суду про обставини кримінальної справи, що розглядається, про винність або невинність притягнутих до кримінальної відповідальності осіб³, визначене в доктрині теорії кримінального процесу в якості цілі як кримінального

¹ Див., наприклад: Кримінальний процес України: підруч. / [за ред. Ю.М. Грошевого, В.М. Хотенця]. - Х.: Вид-во Право, 2000. - С. 52-79; Белкин Р.С. Курс криминалистики: Общая теория криминалистики / Рафаил Самуилович Белкин. - М.: Юристъ, 1997. - Т. 1. - 1997. - С. 237-238, 247-250.

² Див.: Михеєнко М.М. Поняття і завдання кримінального процесу як діяльності компетентних органів і посадових осіб // Михеєнко М.М. Кримінальний процес України: навч. вид. / Михеєнко М.М., Нор В.Т., Шибіко В.П. - 2-е вид., переробл. і доповн. - К.: "Либідь", 1999. - С. 11.

³ Див.: Строгович М.С. Учение о материальной истине в уголовном процессе / Михаил Соломонович Строгович. - М., Л.: Изд-во Акад. наук СССР, 1947. - С. 14.

процесу в цілому, так і кримінально-процесуальної діяльності¹, а досягнення цієї цілі відбувається шляхом вирішення основних завдань кримінального судочинства, що визначені у ст. 2 КПК України;

- у наведених визначеннях не відображені процес та умови кримінально-процесуальної діяльності, що впливають з її правової регламентації та особливостей пізнавальної діяльності у кримінальному процесі. А саме, в кримінально-процесуальному законі розвиток кримінально-процесуальної діяльності представлений у вигляді стадій кримінального процесу, щодо яких чітко визначені їх учасники, строки проведення, момент початку та завершення в залежності від результатів певних процесуальних дій та рішень, що приймаються на підставі зібраних фактичних даних про обставини розслідуваної події та причетних до неї осіб і відображаються у відповідних процесуальних та інших документах, що містяться в матеріалах справи (наприклад, початок стадії порушення кримінальної справи визначений отриманням вповноваженими посадовими особами органів державної влади із встановлених ч.1 ст. 94 КПК України джерел даних, які вказують на наявність ознак злочину, а завершення, в залежності від перевірки цих даних у встановлені ч. 2 або 4 ст.97 КПК України строки, прийняттям процесуальних рішень про порушення, відмову в порушенні кримінальної справи або направлення заяви або повідомлення за належністю²).

З урахуванням наведених зауважень кримінально-процесуальну діяльність можна визначити як систему процесуальних та інших дій суб'єктів кримінального процесу по пізнанню події злочину, захисту прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб відповідними до закону способами та засобами, що відображаються в процесуальних та інших документах та виступають в якості підстав для прийняття процесуальних рішень, спрямованих на вирішення завдань кримінального судочинства.

Поняття кримінально-процесуальної діяльності займає одне з найважливіших місць в системі понять теорії кримінального процесу, від

¹ Див.: Строгович М.С. Учение о материальной истине в уголовном процессе / Михаил Соломонович Строгович. - М., Л.: Изд-во Акад. наук СССР, 1947. - С.14-15; Элькинц П.С. Цели и средства их достижения в советском уголовно-процессуальном праве / П.С. Элькинц. - Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1976. - С.33; Алексеев Н.С. очерк развития науки советского уголовного процесса / Алексеев Н.С., Даев В.Г., Кокорев Л.Д. - Воронеж, 1980. - С.46; Басков В.И. Истина в уголовном судопроизводстве / В.И. Басков // Вестник Московского университета. Сер. II. Право. - 1995. - №3. - 1995. - С.38; Грошевий Ю.М. Докази і доказування у кримінальному процесі: наук.-практ. пос. / Грошевий Ю.М., Стахівський С.М. - К.: КНТ, вид. Фурса С.Я., 2006. - С.5-18 та ін.

² Див. докладно про стадії кримінального процесу України, наприклад: Лобойко Л.М. Стадії кримінального процесу: навч. пос. / Леонід Миколайович Лобойко. - К.: Центр навч. літ-ри, 2005. - 176 с.

повноти та ясності якого залежить відповідне розкриття змісту та сутності кримінального процесу як діяльності його суб'єктів, глибина та критичність аналізу досвіду нормативно-правового регулювання цієї діяльності як у нас так і в інших державах, з метою визначення напрямів за якими воно потребує свого реформування в Україні.

Стаття надійшла до редколегії 01.03.2010 р.

УДК 351.779

А.Л. Правдюк

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ
ОРГАНІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ КОНТРОЛЬ
ТА НАГЛЯД У СФЕРІ ЕФЕКТИВНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ**

Обґрунтовано необхідність змін до деяких адміністративно-правових норм, які регламентують контроль-наглядову діяльність окремих спеціально уповноважених суб'єктів щодо контролю за станом енергетичних ресурсів та енергозбереження.

Ключові слова: *контроль, нагляд, енергетичні ресурси, енергозбереження.*

Обосновано необходимость внесения изменений к некоторым административно-правовым актам, которые регламентируют контрольно-надзорную деятельность специально уполномоченных субъектов, относительно контроля за состоянием энергетических ресурсов и энергосбережения.

Ключевые слова: *контроль, надзор, энергетические ресурсы, энергосбережение.*

Grounded necessity of changes to some administrativ-legislative norms which regulate control-observant activity of specially plenipotentiary in relation to control after the state of power resources and energy-savings.

Key words: *control, supervision, power resources, energy-savings.*

До розгляду питань контроль-наглядової діяльності в різних сферах суспільного життя в процесі вивчення проблем адміністративного права різного часу звертались як вітчизняні, так і російські вчені, серед яких слід назвати О.Ф. Андрійка, О.В. Баклана, В.М. Горшеньова, В.І. Курила та багатьох інших науковців-правників.

У пропонованій статті ми маємо на меті проаналізувати деякі адміністративно-правові норми, які регламентують контроль-наглядову діяльність окремих спеціально уповноважених суб'єктів щодо контролю за станом енергетичних ресурсів та енергозбереження; та на підставі цьо-